

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 8-11-2024
Αρ. πρωτ.: 345502

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 197/14-10-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Ζεϊμπέκ Χουσεϊν**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το έτος 2023 εξελίχθηκε σε πολύ δύσκολη χρονιά για τους αμπελουργούς και τους οινοποιούς στην Ελλάδα. Αρχικά, οι πολλές βροχές του Μαΐου και του Ιουνίου 2023, σε συνδυασμό με τις υψηλές θερμοκρασίες, έφεραν πρώιμο περονόσπορο, μία ύπουλη ασθένεια, συχνά δύσκολη να αντιμετωπιστεί, δεδομένου ιδίως ότι σε κάποια χωράφια η πρόληψη δεν ήταν εύκολη, λόγω του πολύ λασπωμένου χώματος, που δεν επέτρεπε την πρόσβαση στον αμπελώνα. Ο περονόσπορος επηρέασε όλη τη χώρα και είχαμε μειωμένη παραγωγή στο μεγαλύτερο μέρος της, με διαφοροποιήσεις ανά περιοχή.

Ως προς τα μέτρα στήριξης των αμπελουργών, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022, μεταξύ των άλλων, χρηματοδοτούνται δράσεις και επενδυτικές δαπάνες που αποσκοπούν στη στήριξη του Πρωτογενούς Τομέα στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας, συμπεριλαμβανομένης και της αμπελοκαλλιέργειας.

Ειδικότερα :

Στο πλαίσιο του Μέτρου 1: Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης, προβλέπεται η κατάρτιση γεωργών/κτηνοτρόφων, έτσι ώστε να τους δοθούν οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να γίνουν επιχειρηματίες αγρότες. Το μέτρο αφορά σε επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων με έμφαση στους νέους γεωργούς και στις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 2: Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση, προβλέπεται η ενίσχυση παρόχων γεωργικών συμβουλών, προκειμένου να στηρίξουν τους αγρότες ως προς τη βελτίωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις», μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι επαγγελματίες αγρότες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), οι οποίοι ενισχύονται για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων και οι οποίοι, μεταξύ των άλλων, ενισχύονται για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό γεωργικών κτιρίων και κατασκευών, την αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, καθώς και την αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών φυτειών. Παράλληλα, ενισχύονται δαπάνες για την εξοικονόμηση ύδατος, καθώς και δαπάνες που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ για την παραγωγή ενέργειας, ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας. Τέλος, προβλέπεται η

ενίσχυση δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της συλλογικής χρήσης και επεξεργασίας των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της Δράσης 4.2.1 για τη μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι, ενισχύονται πολύ μικρές, μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις, για την ίδρυση και εκσυγχρονισμό με κύριο στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων του τομέα, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή.

Επίσης, στο πλαίσιο του Μέτρου 4.3, υλοποιούνται μικρά και μεγάλα εγγειοβελτιωτικά-αρδευτικά έργα υποδομής για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, έργα αγροτικής οδοποιίας για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, καθώς και την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 6.1 των Νέων Γεωργών, προβλέπεται αυξημένο πριμ πρώτης εγκατάστασης για νέους που εισέρχονται στην πρωτογενή παραγωγή με στόχο την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 9: Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς γεωργίας και της δασοκομίας, δίνονται κίνητρα για τον σχηματισμό και τη λειτουργία ομάδων και οργανώσεων παραγωγών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους. Ενισχύεται η συσπείρωση των παραγωγών σε ομάδες ή οργανώσεις, ώστε να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις της αγοράς, να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη – μέσω της αύξησης του όγκου του διαπραγματευόμενου προϊόντος - σε σχέση με την παραγωγή και την εμπορία, να διευρύνουν τον αριθμό των πιθανών αγοραστών και να μειώσουν το ανά παραγωγό κόστος των συλλογικών επενδύσεων.

Η στήριξη του κλάδου για την αμπελοκαλλιέργεια επιδιώκεται με την υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών μέσω των Επιχειρησιακών Ομάδων του Μέτρου 16 «Συνεργασία» του ΠΑΑ, οι οποίες έχουν σκοπό την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη, με στόχο την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας.

Μέτρο 11 - Βιολογική γεωργία

Η στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω Μέτρου, παρέχεται για τη μετατροπή ή τη διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας και στην αμπελοκαλλιέργεια, με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), μεταξύ των άλλων, προβλέπεται η χρηματοδότηση παρεμβάσεων που αφορούν και στους δύο πυλώνες (άμεσες ενισχύσεις και αγροτική ανάπτυξη) της ΚΑΠ για τη χορήγηση ενισχύσεων και την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών που αποσκοπούν στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής.

Οι εν λόγω παρεμβάσεις στοχεύουν κυρίως στη στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, στην ενθάρρυνση επενδύσεων και στην υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών γεωργικών πρακτικών.

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων – ΕΓΓΕ):

Μέσω του Πυλώνα Ι και των άμεσων ενισχύσεων, παρέχονται και στους τομείς της αμπελοκαλλιέργειας ενισχύσεις μέσω της βασικής ενίσχυσης. Η βασική ενίσχυση αφορά στην εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων, χορηγείται ετησίως ανά

αγρονομική περιφέρεια που, στην προκειμένη περίπτωση, αφορά σε αυτή για τις μόνιμες καλλιέργειες και η ενίσχυση καταβάλλεται μέσω των δικαιωμάτων.

Επιπλέον, χορηγείται αναδιανεμητική ενίσχυση, η οποία χορηγείται, ως συμπληρωματική ενίσχυση, ετησίως στην αγρονομική περιφέρεια για τις μόνιμες καλλιέργειες και αφορά στην αναδιανομή ενισχύσεων από τις μεγαλύτερες στις μικρότερες ή μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Μέσω του Πυλώνα Ι, επίσης, παρέχεται με τη νέα ΚΑΠ η δυνατότητα ενίσχυσης της αμπελοκαλλιέργειας μέσω των οικολογικών προγραμμάτων, προκειμένου να εφαρμόσουν φιλοπεριβαλλοντικές γεωργικές πρακτικές, ενώ αντίστοιχες πρόνοιες για επενδύσεις και δράσεις προβολής – προώθησης προβλέπονται στο πλαίσιο του τομεακού προγράμματος για τον αμπελοοινικό τομέα.

ΠΥΛΩΝΑΣ II (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης – ΕΓΤΑΑ):

- Όσον αφορά στις παρεμβάσεις του Πυλώνα II που αφορούν σε στρεμματικές ενισχύσεις (Γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις), αυτές έχουν ως εξής:

P3-70-1.4 - Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών – ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση

Ενισχύονται τοπικές ποικιλίες, οι οποίες, κατά τεκμήριο, είναι περισσότερο ανθεκτικές στις ξηροθερμικές συνθήκες που αναμένεται να ενταθούν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

P3-70-2.1 - Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία)

Η στήριξη στο πλαίσιο της παρέμβασης παρέχεται, μεταξύ των άλλων, για την εφαρμογή των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας, συμπεριλαμβανομένης και της αμπελοκαλλιέργειας, με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

- Όσον αφορά στις δράσεις του Πυλώνα II που αφορούν σε υλοποίηση επενδύσεων, αυτές έχουν ως εξής :

P3-73-2.1 – Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα

Μέσω της εν λόγω παρέμβασης, θα υλοποιηθούν επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όλων των κλάδων, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της αμπελοκαλλιέργειας, από επαγγελματίες γεωργούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα) και συλλογικά σχήματα, με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους και τη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού αυτών. Οι επενδύσεις που προβλέπονται, θα δώσουν ευκαιρίες, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμοστούν οι εκμεταλλεύσεις γρήγορα στις ανάγκες της αγοράς μέσω της αύξησης της συνολικής παραγωγικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης (αύξηση παραγωγικότητας κεφαλαίου, εργασίας, εδάφους) και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των βιώσιμων ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ενίσχυσης επενδύσεων αυτοματοποίησης, ψηφιοποίησης και συστημάτων γεωργίας ακριβείας.

P3-73-2.2 - Ενισχύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος

Μέσω της εν λόγω παρέμβασης, θα υλοποιηθούν επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όλων των κλάδων, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της αμπελοκαλλιέργειας, από γεωργούς (φυσικά, νομικά πρόσωπα) και συλλογικά σχήματα, με στόχο την εξοικονόμηση ύδατος, ώστε να επιτευχθεί η αποκατάσταση, η διατήρηση και η ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και την προστασία των υδάτων, με την εξοικονόμηση ύδατος μέσω της μείωσης της ποσότητας που αντλείται από τα υπόγεια ή επιφανειακά υδατικά συστήματα και μέσω της

αύξησης της αποδοτικότητας χρήσης ύδατος, με την εισαγωγή προηγμένων αρδευτικών συστημάτων στη γεωργία και την αύξηση της αποθήκευσης ύδατος.

Π3-73-2.3 – Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων

Προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών, μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αλλά και μεγάλων επιχειρήσεων για την ίδρυση και τον εκσυγχρονισμό, με κύριο στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή.

Π3-73-2.6 – Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Προβλέπεται η ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την κάλυψη ειδικών αναγκών εκσυγχρονισμού μέσω επενδύσεων που θα συμβάλλουν στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας/βιοοικονομίας, εξοικονόμησης ενέργειας, μείωσης εισροών μέσω επαναχρησιμοποίησης ΓΚΤ (γεωργοκτηνοτροφικών απόβλητων) και βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εκμεταλλεύσεων. Δικαιούχοι είναι επαγγελματίες γεωργοί φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και συλλογικά σχήματα που δραστηριοποιούνται στην αμπελοκαλλιέργεια.

Π3-75- 1 – Εγκατάσταση Νέων Γεωργών

Προβλέπεται η ενίσχυση των νέων που εισέρχονται στον πρωτογενή τομέα με στήριξη εφάπαξ ποσού έως 42.500 € για την υλοποίηση τετραετούς επιχειρηματικού σχεδίου για την ανάπτυξη βιώσιμων γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Π3-76- 1.1 – Εργαλεία Διαχείρισης Κινδύνου – Επιδότηση Ασφαλίστρου προερατικής Ασφάλισης

Η ασφαλιστική κάλυψη θα αφορά, μεταξύ των άλλων, στα φαινόμενα μυκητολογικών ασθενειών (π.χ. περονόσπορος). Δικαιούχοι της παρέμβασης είναι ενεργοί γεωργοί που ασχολούνται με τη φυτική παραγωγή, συμριλαμβανομένων και όσων ασχολούνται με την καλλιέργεια της συκιάς και της φιστικιάς. Η στήριξη παρέχεται υπό τη μορφή ετήσιας ποσοστιαίας χρηματοδοτικής εισφοράς επί της ασφαλιστικής εισφοράς προς τον ασφαλιστικό φορέα, επί της προσδοκώμενης αξίας παραγωγής, καλύπτοντας το 50% των ασφαλιστρών της προαιρετικής ασφάλισης.

Π3 – 77-1.1 Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικών οργανώσεων στο τομέα της Γεωργίας

Θα δοθούν κίνητρα για τον σχηματισμό και τη λειτουργία ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους. Ενισχύεται η συσπείρωση των παραγωγών σε ομάδες ή οργανώσεις, ώστε να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις της αγοράς, να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη –μέσω της αύξησης του όγκου του διαπραγματευόμενου προϊόντος- σε σχέση με την παραγωγή και την εμπορία, να διευρύνουν τον αριθμό των πιθανών αγοραστών και να μειώσουν το ανά παραγωγό κόστος των συλλογικών επενδύσεων.

Π3 – 77-2.1 Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων

Στο πλαίσιο της εν λόγω παρέμβασης, οι παραγωγοί ενισχύονται για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, προκειμένου να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο προϊόν τους και να το καταστήσουν ανταγωνιστικό, αυξάνοντας παράλληλα τις ευκαιρίες τους στην αγορά.

Π3- 77-3.1 Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας

Η στήριξη του κλάδου για την καλλιέργεια της ελιάς θα επιδιωχθεί με την υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών μέσω της εν λόγω παρέμβασης που έχει ως σκοπό την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη για αύξηση της παραγωγικότητας και βιωσιμότητας της γεωργίας.

Π3 – 77-4.1 Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Μέσω των πρόσφατα εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων, θα ενισχυθούν, μεταξύ των άλλων, πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) σε τομείς, όπως της βιοτεχνίας, οικοτεχνίας, μεταποίησης, αγροτουρισμού κ.λπ.

Π3 – 78.1 – Εκπαίδευση κατάρτιση γεωργών – δασοκόμων

Προβλέπεται η κατάρτιση γεωργών / κτηνοτρόφων, έτσι ώστε να τους δοθούν οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να γίνουν επιχειρηματίες αγρότες. Το μέτρο αφορά σε επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων με έμφαση στους νέους γεωργούς και τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Π3-78.2 Συμβουλευτικές υπηρεσίες γεωργών και δασοκόμων και λοιπών ενδιαφερόμενων ομάδων (stakeholders) καθώς και κατάρτιση Γεωργικών και Δασοκομικών Συμβούλων

Μέσω της εν λόγω παρέμβασης, οι γεωργοί θα έχουν την ευκαιρία στήριξης μέσω γεωργικών συμβουλών που θα παρέχονται από επιλεγμένους φορείς – παρόχους, ώστε να στηριχθούν ως προς τη βελτίωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων.

Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, μέσω του ΠΑΑ 2014-2022, υλοποιούνται Χρηματοδοτικά Εργαλεία που αφορούν στην παροχή δανείων με ευνοϊκούς όρους σε ωφελούμενους του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων. Οι ωφελούμενοι των χρηματοδοτικών εργαλείων δύναται να είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (φυσικά και νομικά πρόσωπα, νέοι γεωργοί, ΚοινΣΕπ και συλλογικά σχήματα), οι οποίες δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα. Στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 προβλέπεται, επίσης, η υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων μέσω παροχής δανείων με ευνοϊκούς όρους και μέσω πρόβλεψης ταμείου εγγυήσεων.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η χώρα μας έχει εντάξει στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 μία σειρά παρεμβάσεων για τη στήριξη του Αμπελοοινικού τομέα όπως:

- Π2 58.1 Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων-επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία σε αμπελουργικά γεωργικά συστήματα,
- Π2 58.2 Επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία σε υποδομές οινοποίησης,
- Π2 58.3 Πρώιμη συγκομιδή,
- Π2 58.4 Ενημέρωση για την υπεύθυνη κατανάλωση οίνων και το ενωσιακό καθεστώς των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων,
- Π2 58.5 Προώθηση οίνων σε Τρίτες Χώρες,
- Π2 58.6 Επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία με στόχο την ενίσχυση της βιωσιμότητας της οινοπαραγωγής.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για το τομεακό πρόγραμμα του οίνου την περίοδο 2023-2027 ξεπερνά τα 95 εκατομμύρια ευρώ.

Με βάση την υπ' αριθ. 885/13/03/2023, ΑΔΑ: 6Ρ2Ρ4653ΠΓ-ΣΟΑ ΥΑ με θέμα «Ορισμός Ενδιάμεσων Φορέων (ΕΦ) των Παρεμβάσεων Άμεσων Ενισχύσεων και των Τομεακών Προγραμμάτων του Πυλώνα Ι του ΣΣ ΚΑΠ και ανάθεση καθηκόντων σε αυτούς», όπως ισχύει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 123 παρ. 4 του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 2021/2115, αρμόδιες Υπηρεσίες, για τις Παρεμβάσεις με κωδικούς Π2 58.1 έως Π2 58.3 και Π2 58.6, είναι η Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων και για τις Παρεμβάσεις με κωδικούς Π2 58.4 και Π2 58.5, η Διεύθυνση Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων. Αμφότερες υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ.

Αναλυτικότερα, όσον αφορά στα προγράμματα «Αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων» και «Επενδύσεων οινοποιητικών επιχειρήσεων» που υλοποιούνται από την προαναφερόμενη Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων-Τμήμα Αμπέλου, Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών του ΥΠΑΑΤ, σημειώνεται ότι έχουν ενταχθεί στο Τομεακό Πρόγραμμα Οίνου του εγκεκριμένου Στρατηγικού Σχεδίου (ΣΣ) της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) 2023-2027 και δύνανται να αποτελέσουν μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Πιο συγκεκριμένα, μέσω του προγράμματος της «Αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων», μπορούν να υλοποιηθούν οι παρακάτω δράσεις:

- α) ποικιλιακή μετατροπή των αμπελώνων, συμπεριλαμβανομένου και του επανεμβολιασμού,
- β) μετεγκατάσταση των αμπελώνων και
- γ) βελτιώσεις των τεχνικών διαχείρισης των αμπελώνων.

Οι δράσεις αυτές μπορούν να αποτελέσουν προπύργιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής με χρήση ποικιλιών που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες περιβαλλοντικές και εδαφολογικές συνθήκες, ενώ είναι δυνατή και η μετεγκατάσταση των αμπελώνων σε σημεία περισσότερο προστατευμένα από τις αντίξοες καιρικές συνθήκες.

Παράλληλα με το πρόγραμμα των «Επενδύσεων οινοποιητικών επιχειρήσεων» είναι δυνατός ο εκσυγχρονισμός των οινοποιείων με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος.

Επίσης, μέσω των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων του Πυλώνα II, τόσο της προηγούμενης (ΠΑΑ 2014-2022) όσο και της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), το αμπέλι αποτελεί επιλέξιμη καλλιέργεια και ενισχύεται μέσα από τις κάτωθι αγροπεριβαλλοντικές δράσεις:

- Βιολογική Γεωργία (Μέτρο 11 του ΠΑΑ 2014-2022, η οποία συνεχίζεται ως παρέμβαση 70-2.1.1 του ΣΣ ΚΑΠ)
- ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ (δράση 10.1.08 του ΠΑΑ 2014 2022, η οποία συνεχίζεται ως δράση 70-3.1.2 του ΣΣ ΚΑΠ)
- Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Νήσων Θήρας και Θηρασίας (δράση 10.1.03 του ΠΑΑ 2014 2022, η οποία συνεχίζεται ως δράση 70-1.2.2 του ΣΣ ΚΑΠ)

Οι δικαιούχοι των αγροπεριβαλλοντικών δράσεων είναι γεωργοί, εντάσσονται στα παραπάνω προγράμματα με πολυετείς δεσμεύσεις, κατόπιν έκδοσης σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται ετησίως σε δύο κυρίως δόσεις, στα τέλη Νοεμβρίου εκάστου έτους, σε ποσοστό 60-85% της αναλογούσας ετήσιας ενίσχυσης (ως προκαταβολή), ενώ το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται, ως εξόφληση, μετά τη συμπλήρωση ενός έτους υλοποίησης.

Σε ό,τι αφορά στα προγράμματα Βιολογική Γεωργία και ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ, για την ενεργοποίηση αυτών για τη νέα περίοδο, εκδόθηκαν σχετικές προδημοσιεύσεις την τρέχουσα χρονιά (στις 13-6-2024 για τη βιολογική γεωργία και την 1^η-4-2024 για το ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, προκειμένου, εφόσον το επιθυμούν, να ξεκινήσουν με δική τους ευθύνη την τήρηση των δεσμεύσεων του πρώτου έτους (2024). Επίσης, έχουν εκδοθεί και οι σχετικές ΥΑ για τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων της υλοποίησης αυτών [υπ' αριθ. 2563/251850/23-8-2024 (Β'4991/3-9-2024) ΥΑ για Βιολογική Γεωργία και υπ' αριθ. 3650/28-8-2024 (Β'5026/4-9-2024) ΥΑ για ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ].

Κατά την προηγούμενη περίοδο, υλοποιήθηκε ήδη το μεγαλύτερο πρόγραμμα στήριξης της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας που έχει συγχρηματοδοτηθεί ποτέ από ενωσιακούς πόρους, της τάξης των 1,3 δις ευρώ, το οποίο θα συνεχιστεί με την ίδια ένταση, σε εναρμόνιση με τις κοινοτικές κατευθύνσεις και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία για αύξηση των γεωργικών εκτάσεων που δεσμεύονται σε μεθόδους βιολογικής παραγωγής.

Σε ό,τι αφορά στο ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ, ο συνολικός προϋπολογισμός των ενταγμένων πράξεων ανήλθε σε 47,9 εκατ. €, ενώ, από το 2017 μέχρι και σήμερα, έχουν καταβληθεί ενισχύσεις, ύψους 38 εκατ.€.

Τα ύψη ενίσχυσης για το αμπέλι στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (€/στρ.)			
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ		ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ	
Επιτραπέζια σταφύλια και Σταφίδα	87,3	Επιτραπέζιο αμπέλι και σταφίδα – ευδεμίδα	109,2 (για τα πρώτα 3 έτη) 122,8 (για τα 2 έτη)
		Επιτραπέζιο αμπέλι και σταφίδα – ψευδόκοκκος	103,4 (για τα πρώτα 3 έτη) 120,1 (για τα 2 έτη)
		Οινοποιήσιμο αμπέλι – ευδεμίδα	50,3 (για τα πρώτα 3 έτη) 63,8 (για τα 2 έτη)
		Οινοποιήσιμο αμπέλι – ψευδόκοκκος	41,7 (για τα πρώτα 3 έτη) 49,6 (για τα 2 έτη)

Οι δύο αυτές παρεμβάσεις αναμένεται να προκηρυχθούν μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους και ο χρόνος έκδοσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος εξαρτάται τόσο από τον χρόνο κατά τον οποίο τα δεδομένα της ΕΑΕ 2024 θα είναι διαθέσιμα για την τροφοδότηση του πληροφοριακού συστήματος (ΠΣ) που θα υποστηρίξει την υποβολή των αιτήσεων στήριξης εκ μέρους των παραγωγών όσο και από την ετοιμότητα του ΠΣ να υποδεχτεί αυτές τις αιτήσεις στήριξης. Η ανάπτυξη του ΠΣ γίνεται με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε ό,τι αφορά στο πρόγραμμα της διατήρησης της αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Νήσων Θήρας και Θηρασίας, οι δικαιούχοι βρίσκονται στο τελευταίο έτος εφαρμογής και η δράση προγραμματίζεται να επαναπροκηρυχθεί εντός του 2025 και το ετήσιο ύψος ενίσχυσης που προβλέπεται είναι στα 76,5 €/στρ.

Τα ύψη ενίσχυσης για τους δικαιούχους έχουν αυξηθεί σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, ιδιαίτερα για το πρόγραμμα ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ, όπου οι αυξήσεις στο αμπέλι κυμαίνονται από 50% έως 100%, ενώ παράλληλα ειδικά για το αμπέλι επιλέξιμος εντομολογικός εχθρός για καταπολέμηση μέσω της μεθόδου ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ είναι εκτός από την ευδεμίδα και ο ψευδόκοκκος.

Επιπλέον, τα οικολογικά προγράμματα, ως παρεμβάσεις του Πυλώνα Ι της νέας ΚΑΠ για την περίοδο 2023-2027, αποτελούν το νέο συστατικό της πράσινης αρχιτεκτονικής που στοχεύει στην ενθάρρυνση και εθελοντική συμμετοχή των παραγωγών σε νέες φιλοπεριβαλλοντικές γεωργικές πρακτικές.

Τα οικολογικά προγράμματα θεσπίστηκαν σε αντικατάσταση των πρακτικών για το κλίμα και το περιβάλλον (πρασίνισμα), που εφαρμόστηκαν την προηγούμενη περίοδο 2014-2022 και παρέχουν κίνητρα και ενισχύσεις στους καλλιεργητές, ώστε να υιοθετήσουν -ή να συνεχίσουν να εφαρμόζουν- φιλικές προς το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές.

Οι παραγωγοί, κατά την υποβολή των δηλώσεων της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) κάθε έτος, καλούνται, εφόσον εφαρμόζουν τις κατά περίπτωση δεσμεύσεις, να επιλέξουν ένα ή

περισσότερα από τα οικολογικά προγράμματα σε επίπεδο αγροτεμαχίου, λαμβανομένων υπόψη των όρων και προϋποθέσεων που έχουν τεθεί από το θεσμικό πλαίσιο.

Σύμφωνα με το ΣΣ ΚΑΠ που εγκρίθηκε για τη χώρα μας, προβλέπεται η εφαρμογή δέκα (10) οικολογικών προγραμμάτων, βάσει του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/2115.

Ο συνολικός προϋπολογισμός τους ανέρχεται σε 2,17 δις €, ενώ ο ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 425 εκατ. €, ποσό που αντιστοιχεί στο 25% του προϋπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων της ΚΑΠ (Πυλώνας 1).

Ειδικότερα, τα οικολογικά προγράμματα που απευθύνονται στην καλλιέργεια της αμπέλου, είναι τα κάτωθι:

- 31.3 (φυτοκάλυψη): Συνίσταται στην εφαρμογή πρακτικών φυτοκάλυψης στον υπόοροφο των δέντρων κατά τη χειμερινή περίοδο και τη δημιουργία περιφερειακών ζωνών για την άγρια ζωή ή την αύξηση της βιοποικιλότητας. Η μέγιστη ενίσχυση για την ελιά κυμαίνεται από 10 ως 15 €/στρ., ανάλογα με το είδος φυτοκάλυψης.
- 31.4 (κυκλική οικονομία): Αφορά στην προώθηση των πρακτικών της κυκλικής οικονομίας εντός των καλλιεργούμενων εκτάσεων σε ό,τι αφορά στα υπολείμματα των καλλιεργειών. Η μέγιστη ενίσχυση για το αμπέλι ανέρχεται σε 13 €/στρ.
- 31.6 (γεωργία ακριβείας με τη χρήση ψηφιακού εργαλείου): Αφορά στην εφαρμογή μεθόδων γεωργίας ακριβείας, περιλαμβάνει 13 επιμέρους δράσεις και έχει ως στόχο να μειωθεί το περιβαλλοντικό και κλιματικό αποτύπωμα των εκμεταλλεύσεων. Μέσα από το οικολογικό αυτό πρόγραμμα οι αμπελοκαλλιεργητές μπορούν να λάβουν ενισχύσεις για:
 - Τη συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου του ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ, για όσους δικαιούχους ολοκλήρωσαν τις δεσμεύσεις του στο πλαίσιο της αντίστοιχης αγροπεριβαλλοντικής δράσης 10.1.08 του ΠΑΑ. Η μέγιστη ενίσχυση για το αμπέλι ανέρχεται σε 63 €/στρ. για το επιτραπέζιο και 36 €/στρ. για οиноποιήσιμο.
 - Την εφαρμογή φιλοπεριβαλλοντικών πρακτικών κατά τη διάρκεια των ψεκασμών, χρησιμοποιώντας ακροφύσια μειωμένης διασποράς, την ορθή διαχείριση των υπολειμμάτων των ψεκαστικών υγρών ή τη χρήση συστημάτων ψεκασμού/λίπανσης με νέες τεχνολογίες μεταβλητής δόσης με χρήση αισθητήρων. Η μέγιστη ενίσχυση για το αμπέλι ανέρχεται σε 3€/στρ. για τη χρήση ακροφυσίων μειωμένης διασποράς και τη σωστή διαχείριση των υπολειμμάτων των ψεκαστικών υγρών, ενώ κυμαίνεται από 7 ως 10 €/στρ. για τη χρήση τεχνολογιών γεωργίας ακριβείας κατά τους ψεκασμούς ή τη λίπανση.
 - Τη χρήση λιπασμάτων ειδικού τύπου που απελευθερώνουν τα θρεπτικά συστατικά με ρυθμό που δεν προκαλεί προβλήματα στο περιβάλλον και προϊόντων που διεγείρουν τις διαδικασίες θρέψης του φυτού. Η μέγιστη ενίσχυση για το αμπέλι ανέρχεται σε 6 €/στρ.
 - Την εφαρμογή μηχανικής ζιζανιοκτονίας με παράλληλη κάλυψη με φυτικά υλικά εδαφοκάλυψης (mulch). Η μέγιστη ενίσχυση για το αμπέλι ανέρχεται σε περίπου 18 €/στρ.
- 31.9 (διατήρηση βιολογικής γεωργίας): Αφορά στη διατήρηση μεθόδων Βιολογικής Γεωργίας για υφιστάμενους βιοκαλλιεργητές. Η μέγιστη ενίσχυση για το αμπέλι ανέρχεται σε 65 €/στρ. για τα οиноποιήσιμα σταφύλια, 144 €/στρ. για τα επιτραπέζια και 63 €/στρ. για τη σταφίδα.

Πληροφορίες για τις παραπάνω παρεμβάσεις του ΣΣ ΚΑΠ βρίσκονται αναρτημένες στον ιστότοπο: <https://www.agrotikianaptixi.gr/#>

Ως προς το θέμα της ξηρασίας, υπενθυμίζεται ότι η ξηρασία είναι ένα προσωρινό, φυσικό φαινόμενο που προκαλείται από παρατεταμένη έλλειψη βροχής και οδηγεί σε μείωση της υγρασίας στο έδαφος, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την αγροτική παραγωγή. Η ξηρασία ανήκει στα *extreme events* και δεν μπορεί να αποφευχθεί. Η διαχείρισή της αφορά σε μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων της και σε αυτά περιλαμβάνονται έργα ταμείωσης νερού και υποδομές άρδευσης, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των καλλιεργειών σε νερό.

Για τον σχεδιασμό ενίσχυσης των υποδομών άρδευσης, το ΥΠΑΑΤ προγραμματίζει και χρηματοδοτεί εγγειοβελτιωτικά έργα που έχουν ως στόχο, μεταξύ άλλων, και τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της ξηρασίας. Ο σχεδιασμός γίνεται ανάλογα με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία (εθνικοί και ενωσιακοί πόροι).

Σε ό,τι αφορά στους εθνικούς πόρους του ΥΠΑΑΤ, επισημαίνεται ότι το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 εστιάζει στη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη και έχει ήδη παραχωρήσει το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών πόρων του (23 εκ από τα 28 εκ του συνολικού προϋπολογισμού) στις υποδομές διαχείρισης του αρδευτικού νερού.

Σε ό,τι αφορά στους ενωσιακούς πόρους, σημειώνεται ότι:

- Ήδη υλοποιείται μεγάλος αριθμός έργων στο πλαίσιο της δράσης 4.3.1 «υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του ΠΑΑ 2014-2020 ανά την επικράτεια.
- Στο εγκεκριμένο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, περιλαμβάνεται η παρέμβαση Π3-73-1.1 «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων» και με τη Δράση 2: «Έργα ταμίευσης και αρδευτικών δικτύων για νέα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων» δύναται να χρηματοδοτηθούν και έργα ταμίευσης των επιφανειακών απορροών. Ως προς αυτό, αναμένεται η έκδοση σχετικής Πρόσκλησης από την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων & Τομεακών Παρεμβάσεων του ΥΠΑΑΤ και, για τον λόγο αυτόν, έχει ήδη αποσταλεί αίτημα στις Περιφέρειες, προκειμένου να συλλεχθούν σχετικά αιτήματα από όλη την Επικράτεια.
- Σημαντική δράση αποτελεί, επίσης, το ΥΔΩΡ 2.0, που έχει ενεργοποιηθεί από το ΥΠΑΑΤ και το οποίο πραγματοποιεί με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο τον προγραμματισμό της υλοποίησης των αρδευτικών έργων στην Ελλάδα συνολικά. Μέρος της χρηματοδότησής του καλύπτεται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).

Επιπρόσθετα, στη στρατηγική του ΥΠΑΑΤ περιλαμβάνεται και η προώθηση των επενδύσεων άρδευσης με χρήση ΤΠΕ, στο πλαίσιο της μετάβασης της ελληνικής γεωργίας στη νέα ψηφιακή εποχή. Ειδικότερα, προωθούνται ήδη τεχνολογίες παρακολούθησης και διαχείρισης υδατικών πόρων (γεωργία ακριβείας) μέσω του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ προγραμματίζονται και νέες μέσω του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

Στο πλαίσιο των ΤΠΕ, σημαντικό ρόλο παίζουν οι σύγχρονες και καινοτόμες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (AI) και IoT (Internet of Things), που επιτρέπουν την άρδευση ακριβείας με την ταυτόχρονη εκτίμηση των υδατικών αναγκών των καλλιεργειών σε πραγματικό χρόνο (real time), μειώνοντας σημαντικά την κατανάλωση νερού για τη γεωργία. Το ΥΠΑΑΤ, και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων, συμμετέχει ως εταίρος σε σχετικές προτάσεις για ερευνητικά έργα (χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ -HORIZON EU) που έχουν ως περιοχές μελέτης αγροτικές περιοχές της χώρας.

Όσον αφορά στις ενέργειες του ΥΠΑΑΤ για την προστασία των εγχώριων οινοπαραγωγών από τις φθηνές εισαγωγές οίνου που ενδέχεται να πλήξουν περαιτέρω τις εγχώριες τιμές, σημειώνεται ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται στον αμπελοοινικό τομέα από το ΥΠΑΑΤ, προβλέπονται από την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Συγκεκριμένα, το άρθρο 19 της υπ' αριθ. 5833/155045/12.12.2013 ΚΥΑ με θέμα «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 607/2009 της Επιτροπής για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν.(ΕΚ) 1234/2007 όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, την επισήμανση και παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα» (Β'3324/27-12-2013) αναφέρει:

«1. Οι έλεγχοι διενεργούνται από τον αρμόδιο για τα αμπελοοινικά προϊόντα υπάλληλο της Δ.Α.Ο.Κ. ή από κλιμάκιο ελεγκτών, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου του Π.Κ.Π.Φ και Π.Ε έπειτα από σχετική έγγραφη υπόδειξη της Δ/νσης Μεταποίησης. Τα κλιμάκια αυτά έχουν όλες τις αρμοδιότητες ελέγχου της παρούσας και μπορούν να προβαίνουν σε δέσμευση των αμπελοοινικών προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 20 της παρούσας.»

Οι έλεγχοι από τα ανωτέρω κλιμάκια πραγματοποιούνται:

- α) σε επιχειρήσεις που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων για την παραγωγή Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. και Ποικιλιακών Οίνων, όπου ο έλεγχος γίνεται βάσει σχεδίου επιθεώρησης που έχει καταρτισθεί από το αρμόδιο Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δ.Α.Ο.Κ.
- β) σε επιχειρήσεις που δεν έχουν εγγραφεί στο Μητρώο.
- γ) στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των εν λόγω προϊόντων, δηλαδή σε κάθε είδους κατάστημα, χώρο πώλησης ή/και διάθεσης αμπελοοινικών προϊόντων με ενδείξεις Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή Ποικιλιακούς Οίνους.
- δ) σε πάσης φύσεως διαφημιστικό υλικό που περιέχεται σε γνώση των ελεγκτικών οργάνων.

Οι έλεγχοι στις επιχειρήσεις περιλαμβάνουν διασταυρωτικούς ελέγχους των στοιχείων των υποχρεωτικών δηλώσεων του αμπελοοινικού τομέα (δηλώσεις συγκομιδής, παραγωγής και αποθεμάτων) ή κατά περίπτωση των παραστατικών από τα οποία αποδεικνύεται η ποσότητα, η προέλευση (κωδικοί αμπελοτεμαχίων) και η ποικιλία σταφυλιών της ά ύλης με τα στοιχεία του αμπελουργικού μητρώου.

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία καταγράφονται στα βιβλία εισερχομένων-εξερχομένων που τηρούνται και ενημερώνονται από τις επιχειρήσεις. Από τα βιβλία γίνεται επιπλέον έλεγχος των ποσοτήτων οίνου που έχουν εισαχθεί από άλλες χώρες. Από τα παραστατικά που το συνοδεύουν, αποδεικνύεται η προέλευση, η ποικιλία σταφυλιών, το έτος συγκομιδής κ.ά.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι για την εισαγωγή αμπελοοινικών προϊόντων είναι απαραίτητη η προσκόμιση του συνοδευτικού εγγράφου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2018/273, στην αρμόδια υπηρεσία της Δ.Α.Ο.Κ., η οποία ελέγχει τα αναγραφόμενα.

Το συνοδευτικό έγγραφο θεωρείται ότι πιστοποιεί το εισαγόμενο προϊόν (άρθρο 20 του ανωτέρω κανονισμού), καθότι το προϊόν:

- α) φέρει τα χαρακτηριστικά αμπελοοινικού προϊόντος σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή με διμερή συμφωνία που ισχύει μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας
- β) παρασκευάστηκε από σταφύλια συγκεκριμένου έτους συγκομιδής ή από την ορισθείσα οινοποιησίμη ποικιλία ή ποικιλίες αμπέλου
- γ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, συμμορφώνεται με τις προδιαγραφές σχετικά με τη γεωγραφική ένδειξη σύμφωνα είτε με τη συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου («συμφωνία TRIPS») είτε με την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις ή με συμφωνία για την αναγνώριση και την προστασία γεωγραφικών ενδείξεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της τρίτης χώρας από την οποία προέρχεται ο οίνος.

Σύμφωνα με στοιχεία έτους 2023, πραγματοποιήθηκαν 405 έλεγχοι, όπου διαπιστώθηκαν 11 μη συμμορφώσεις. Οι 6 από αυτούς αφορούν μη συμμορφώσεις σε πιστοποιήσεις οίνου Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. και 5 μη συμμορφώσεις σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης

Από στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ προκύπτει ότι, κατά το έτος 2023, οι εισαγωγές από ΕΕ ανήλθαν σε 178.670 εκατόλιτρα και από τρίτες χώρες σε 3.630 εκατόλιτρα, με το σύνολο να αριθμεί τα 182.300 εκατόλιτρα εισαγόμενου οίνου, ενώ, σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση στην ΕΕ, η παραγωγή οίνου για τη χώρα μας, για το αμπελοοινικό έτος 2022-2023, ανήλθε σε 2.083.723 εκατόλιτρα οίνου, τα οποία δηλώθηκαν στην ψηφιακή υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ «Δήλωση παραγωγής οίνου, εμπορίας/επεξεργασίας και αποθεμάτων» και τα οποία προέρχονται από πλήρη ιχνηλασιμότητα. Δηλαδή, μέσω διασύνδεσης της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας με το Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών του Αμπελουργικού Μητρώου, όπου περιλαμβάνονται τα ψηφιοποιημένα αμπελοτεμάχια των αμπελουργών, και με την ψηφιακή υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ «Δηλώσεις συγκομιδής αμπελουργικών προϊόντων», όπου οι αμπελουργοί δηλώνουν την

ποσότητα συγκομιδής από τα ανωτέρω αμπελοτεμάχια, καθώς και τον προορισμό τους (ΑΦΜ οиноποιητικής επιχείρησης). Η παραγωγή οίνου για τη χώρα μας, για το αμπελοοιnikό έτος 2023-2024 ανήλθε σε 1.379.433 εκατόλιτρα οίνου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεΐν